

Raadsinformatiebrieft

Aan	de leden van de gemeenteraad
Portefeuillehouder(s)	wethouder P.M. Joosten – Wesselius
Zaaknummer	1511744.
Datum	11 februari 2025
Onderwerp:	Uitvoering plan van aanpak GALA tweede helft 2024

Inleiding

Op 9 juli 2024 bent u via een raadsinformatiebrieft geïnformeerd over de vorderingen die in de eerste helft van het jaar zijn geboekt t.a.v. de uitvoering van het plan van aanpak GALA (“Positief gezond in Moerdijk”). Via deze nieuwe raadsinformatiebrieft informeren wij u over de ontwikkelingen die plaatsvonden in de tweede helft van 2024.

Inhoud

Het plan van aanpak GALA bestaat uit het hoofdthema Sport & Bewegen en uit het hoofdthema Gezondheid en Sociale Basis. Per onderdeel binnen deze twee hoofdthema’s zal hieronder een update worden gegeven.

Hoofdthema Sport & Bewegen

Sportakkoord

We werken voor het Sportakkoord met een apart uitvoeringsprogramma voor de jaren 2023-2026. Hieronder diverse mijlpalen die in de tweede helft van 2024 gerealiseerd zijn:

- Op 20 november 2024 heeft er een Sportcafé over het thema Veilig Sportklimaat plaatsgevonden. Een adviseur van NOC*NSF gaf een presentatie aan 10 verschillende sportaanbieders en de gemeente over de 4 V’s: Verenigingsbrede gedragscode, Vertrouwenscontactpersoon op de club, Verklaring Omtrent het Gedrag voor vrijwilligers (VOG) en Vakkundig geschoolde trainer-coaches. Deze stappen zullen de basis bieden voor een veilige club. Dit sportcafé heeft informatie en handvatten gegeven om in 2025 hiermee aan de slag te gaan.
- Gezonde sportomgeving: Na het Sportcafé in april 2024 zijn er in het najaar van 2024 samen met de GGD West-Brabant, Team Fit en meer Moerdijk een aantal projecten ontwikkeld en voorbereid om sportverenigingen en hun leden te informeren en inspireren over een gezonde sportkantine. In 2025 vindt de uitvoering plaats.
- Parkinson Boksen: In samenwerking met fysiotherapeuten is er door de buurtsportcoach voor mensen met een beperking (meer Moerdijk) in oktober een groep van 7 inwoners gestart in Zevenbergen en in november een groep van 5 inwoners in Moerdijk. In januari 2025 gaat er een groep starten in Fijnaart. Het gaat om een boksprogramma speciaal ontwikkeld voor deze doelgroep.¹ Daarnaast willen we met dit project het sociale contact (met lotgenoten) bevorderen.

¹ Het boksprogramma bestaat uit intensieve aerobe oefeningen wat de dopamineproductie verbeterd. Het is daarnaast goed voor de behendigheid, het uithoudingsvermogen, coördinatie en evenwicht.

Brede Regeling Combinatiefuncties

Een deel van de inzet van de buurtsportcoaches, cultuurcoaches en jongerenwerkers van meer Moerdijk wordt gefinancierd door de Brede Regeling Combinatiefuncties. Dit is in de tweede helft van 2024 gecontinueerd. Een aantal nieuwe activiteiten en ontwikkelingen waren:

- Een theaterweek en een drukbezocht Kunstfestival “Kers op de taart” op het Markland College. Ook is er een werkgroep opgezet met als doel om kunst en cultuur te integreren in andere vakken.
- Een interactieve presentatie aan de KBO in Klundert over het belang van bewegen.
- De groei van het online jongerenwerk waarbij een andere groep jongeren wordt bereikt dan op straat of bij activiteiten en waar ook thema's als mentale gezondheid en pesten besproken worden. De werkwijze in Moerdijk krijgt ook landelijke aandacht (onder andere door het Nederlands Jeugd Instituut).

Voor meer informatie verwijzen we door naar de website en sociale mediakanalen van meer Moerdijk.

Hoofdthema Gezondheid en Sociale Basis

Terugdringen gezondheidsachterstanden

In de tweede helft van 2024 is het wijkgericht werken op twee pilotlocaties verder voorbereid. Het doel van dit wijkgericht werken is te onderzoeken of het op een andere wijze bundelen van krachten in een dorp, stadje of wijk door gemeente, woon, zorg- en welzijnspartijen, bijdraagt aan het blijvend antwoord kunnen geven op sociale vraagstukken. Deze sociale vraagstukken bevinden zich onder andere op het gebied van gezondheid, die nu of in de toekomst spelen. Centraal staan de vragen welke rol en ondersteuning van de gemeente en partners nodig is.

Kansrijke Start

Door (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie beter te ondersteunen bij het ouderschap hebben we ook in de tweede helft van 2024 weer geïnvesteerd in een goede start voor elk kind. In Moerdijk is de kerngroep voor de lokale coalitie Kansrijke Start ook in de tweede helft van 2024 bij elkaar gekomen.

Verder zijn de eerste regionale voorbereidingen getroffen om de zorgpadentool² vanuit Pharos te vullen met als doel dat er eerder en sneller naar elkaar kan worden doorverwezen indien dit nodig is bij een (kwetsbaar) gezin. In 2025 is de verwachting dat we de lokale zorgpadentool voor Moerdijk kunnen vullen.

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving & mentale gezondheid

De aanpak Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) is opgenomen in de meerjarenbegroting 2025-2028 die afgelopen november werd vastgesteld door uw raad. Vanaf 2025 starten we als gemeente Moerdijk met het 4-jarig implementatietraject van OKO. Via de werkwijze van OKO werken we als gemeente eraan om jongeren gelukkiger en gezonder op te laten groeien en te voorkomen dat jongeren gaan drinken, roken of drugs gaan gebruiken.

² Vanuit het programma Kansrijke Start is de online zorgpadentool ontwikkeld met het doel gemeenten en zorgverleners te ondersteunen zodat zorgverleners in de beperkte tijd die ze hebben snel de juiste ondersteuning binnen een gemeente vinden. Een zorgpad laat zien welke stappen je kunt zetten bij specifieke problematiek en welke hulp en ondersteuning er vanuit andere domeinen ingezet kan worden. In de tool hebben Kansrijke Start coalities per thema de beschikbare ondersteuning en verwijsinformatie ingevuld.

De aanpak is wetenschappelijk onderbouwd en gebaseerd op het succesvolle IJslandse preventiemodel. Er wordt onderzocht hoe het met de jongeren in de gemeente gaat en welke onderwerpen extra aandacht verdienen. Met dit 4-jarig implementatietraject wordt duurzaam gewerkt aan een positieve, gezonde en veilige leefomgeving voor jongeren.

Aanpak overgewicht en obesitas

In dit tweede helft van 2024 zijn we verder gegaan met de acties uit het Lokaal Preventieakkoord die bijdragen aan de bestrijding van overgewicht en obesitas. Door samen te werken met onze partners stimuleren we dat inwoners in Moerdijk gezonder eten en drinken en stimuleren we een omgeving die deze keuze vergemakkelijkt. Denk daarbij aan de initiatieven die samen met de GGD West-Brabant worden ingezet t.a.v. de Gezonde School, de Gezonde Kinderopvang, de Gezonde Sportkantine en campagnes rondom de Rookvrije Generatie etc.

Samen met de GGD West-Brabant hebben we afgelopen half jaar een inventarisatie gemaakt van alle lokale initiatieven en projecten binnen de gemeente Moerdijk die bijdragen aan een gezond gewicht voor kinderen én volwassenen. Hierbij gaat het om initiatieven/projecten gericht op het voorkomen én verminderen van overgewicht/obesitas. De GGD West-Brabant heeft een analyse en advies opgesteld op basis van deze inventarisatie om te kunnen zien waar nog meer impact gemaakt kan worden met de aanpak ter voorkoming/vermindering van overgewicht en obesitas bij kinderen en volwassenen. De uitkomsten van de inventarisatie hebben laten zien dat er in de gemeente Moerdijk al goede en werkzame initiatieven/ projecten zijn om overgewicht te voorkomen. Zeker bij de doelgroep -9 maanden tot 18 jaar is er voldoende aanbod (collectieve universele preventie). Voor volwassenen wordt er nog minder gedaan. Op advies van de GGD West-Brabant zal begin 2025 onderzocht worden of we nog een aantal projecten speciaal voor volwassenen kunnen oppakken.

Kind naar Gezonder Gewicht

In november 2024 heeft de kick-off bijeenkomst voor de ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht plaatsgevonden. Samen met een breed scala aan partners die betrokken zijn bij het thema van kinderen en overgewicht is een eerste stap gezet richting een gezamenlijke visie voor de gemeente Moerdijk. Begin 2025 wordt een 2^e bijeenkomst georganiseerd waarbij we zullen terugblikken op de gezamenlijke visie en aan de slag gaan met de processen en de inrichting van de ketenaanpak, waarbij de exacte invulling van de rol van de centrale zorgverlener nadrukkelijk aan de orde komt.

Valpreventie

In het najaar zijn we gestart met de voorbereidingsfase van het project Valpreventie. Het streven om al inwoners te testen was niet haalbaar en zal nu voor het eerst plaatsvinden in Q1 van 2025. De ketenaanpak is uitgewerkt en toegepast op de situatie in Moerdijk. Zo zal er niet alleen een valtest plaatsvinden op de testdag en een doorverwijzing naar een valpreventieve interventie waar nodig, maar zal er ook een fitheidstest worden afgenomen en structureel beweegaanbod worden aangeboden. Hiermee sluiten we aan bij het eerder uitgevoerde project Meer Senioren Actief (Sportakkoord). De projectleiding voor Valpreventie ligt bij meer Moerdijk en fysiotherapeut Dynamico is eerste aanspreekpunt vanuit de paramedici.

Leefomgeving

Momenteel onderzoeken we of het realistisch is om aan te sluiten bij het landelijke Schone Lucht Akkoord. De uitkomst hiervan zullen we in 2025 met u delen.

Versterken van de sociale basis

Een voorwaarde behorende binnen het GALA is dat elke gemeente een beleidsvisie heeft op de sociale basis, met aandacht voor gebiedsgerichte uitvoering. Deze beleidsvisie 'De Moerdijkse ambitie op de sociale basis: 'Samen doen, Samen redzaam en Samen spraak' wordt aangeboden aan uw gemeenteraad in de vergadering van 30 januari a.s. Met het vaststellen van dit document worden de ambitie en deelambities voor de sociale basis vastgelegd, stelt u zeven uitgangspunten voor de rol van de gemeente in de sociale basis vast en geeft u de opdracht de ontwikkelagenda 2025-2030 in uitvoering te nemen.

Mantelzorg

Het bereiken van mantelzorgers die nog niet in beeld zijn heeft in 2024 centraal gestaan. In de raadsinformatiebrief van juli gaven we aan met 6 andere gemeenten een opdracht aan Surplus te hebben verstrekt om een communicatieplan op te stellen en uit te voeren. Het doel van het communicatieplan is het versterken van bekendheid en vindbaarheid van de mantelzorgsteunpunten, bewustwording over mantelzorg en het bereiken van nieuwe groepen mantelzorgers. Het communicatieplan is gereed. Daarnaast is aan MantelzorgNL de opdracht verleend om de behoefte aan ondersteuning van twee redelijk onzichtbare, maar zeer kwetsbare groepen mantelzorgers in beeld te brengen: de jonge mantelzorgers en mantelzorgers in een gezinssituatie (multi-taskers). Beide worden in 2025 uitgevoerd.

Eenzaamheid

Zoals we in de raadsinformatiebrief van juli aangaven zijn we inmiddels aangesloten bij het landelijke actieprogramma "Eén tegen eenzaamheid". Door aan te sluiten bij het landelijk programma Eén tegen eenzaamheid zetten we extra in op de aanpak van eenzaamheid. Belangrijk hierbij is het betrekken van inwoners die zelf eenzaamheid (hebben) ervaren. We streven naar een duurzame aanpak van eenzaamheid en zetten in op het monitoren en evalueren van deze aanpak. Deze punten vormen de pijlers in het landelijk programma die worden onderschreven door het college. Op 19 november jl. heeft er een eerste startbijeenkomst plaatsgevonden met informele en formele organisaties, maar ook individuele inwoners die zich inzetten in onze gemeente om eenzaamheid aan te pakken. Het draagvlak is groot om gezamenlijk een vuist te maken. Een aantal aanwezigen hebben aangegeven het plan van aanpak met ons te willen vormgeven, mee te willen lezen en/of een vervolgbijeenkomst te willen bijwonen.

Welzijn op Recept

Bij patiënten met psychosociale problemen, waarvoor geen medische behandeling of verwijzing nodig is (20 tot 50%), kan de huisarts doorverwijzen naar een welzijnscoach. Dit moet de druk op eerstelijns hulpverlening aanzienlijk verlagen en ervoor zorgen dat de patiënt een betere gezondheid ervaart. Welzijnscoaches hebben een goed overzicht van informele netwerken en het activiteiten aanbod in de wijken en gemeente. In 2024 is de gemeente Moerdijk aangesloten bij de regionale ketenaanpak ten aanzien van Welzijn op Recept, zoals wij u in juli berichtten. In de regionale ketenaanpak is de ambitie uitgesproken dat alle huisartsenpraktijken uiteindelijk een vast contactpersoon moeten krijgen. Dit lijkt niet haalbaar, nu de financiering vanuit IZA achterblijft.

In juli lieten wij u ook weten in april gestart te zijn met 2 lokale pilots Welzijn op Recept bij twee huisartsenpraktijken in Zevenbergen. Bij de evaluatie in oktober/november bleek het aantal aanmeldingen door de huisartsen flink te zijn gestegen naar 7 lopende meldingen op dat moment.

We lieten u ook weten een tweede pilot te zijn gestart door één huisartsenpraktijk aan te sluiten op het gemeentelijk sociaal domein (jeugdzorg, Wmo, schuldhulpverlening). Ook deze pilot is inmiddels geëvalueerd. Het aantal meldingen was relatief laag en er bleek meer behoefte aan aansluiting op Welzijn op Recept. Deze huisartsenpraktijk wordt daarom nu als derde praktijk op Welzijn op Recept aangesloten.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

S. Elseman
gemeentesecretaris

A.J. Moerkerke
burgemeester